

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Carolus M. Romanorum Imperator, Et Francorum Rex,
Romano-Catholicus, Libris IV. Explicatus, Et Vindicatus**

Schaten, Nicolaus

Nevhvsii, 1674

Cap. 4. Explicatio Caroli M. de potestate Sacerdotali sententia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99067)

CAPUT IV.

Explicatio Caroli M. de potestate Sacerdotali sententia.

PRæter scripturæ testimonia, produxi Pontificum, SS. Patrum, & ipsorum Imperatorum iudicium, quibus Carolus M. religiosissimus Imperator accedit, idque ex Gelasij, & Fulgentij sententia, quam Carolus M. tanquam regalem sequi se profitetur. Satis hæc esse poterant; sed quia Nifanius tam impudenter, quam falsò scribere audebat hæc verba: *Quemadmodum penes Carolum fuit ordinare Rempublicam Civilem, sic etiam Ecclesiasticam; semper enim sibi reservavit Primatum in Ecclesiasticis, quoad jurisdictionem exteriorem.*

Conveniamus nunc denuò ipsum Carolum M. num ille sibi reservavit supremam jurisdictionem externam in Pontificem, & Episcopos, & res Ecclesiæ? id enim si verum est, Carolus M. hæreticus, & Lutheranus fuit, & quæ in Anglia hæresis fuit, Regem caput Ecclesiæ asserendo, hæc Nifanij iudicio, etiam Caroli fuerit. Id verò quàm falsum sit:

I. Convincitur ex causis fidei, quas Carolus Magnus rejecit ad Pontificis Romani tribunal. Hujus rei primum exemplum est in hæresi Elipandi, de filio Dei adoptivo, in qua controversia Carolus nihil ne per Franciæ quidem Episcopos definire voluit, nisi consulto prius Romano Pontifice: Ita enim in Epist. ad Hispan. Episcopos: *Iussimus SS. Patrum Synodale ex omnibus nostræ ditionis Ecclesijs congregari Concilium, Francofurtense videlicet. Sed quid addit? Prius tamen ad Apostolicæ sedis Pontificem de hac nova inventione ter, quaterque direximus Missos, scire cupientes, quod sancta Romana Ecclesia Apostolicis edocta traditionibus respondere voluisset.* Accepto igitur responso, tam è sede Apostolicâ, quàm ex libello Episcoporum Italiæ, Carolus scribit, se id statuisse, quod Dominus Apostolicus cum S. Romana Ecclesia, & Episcopi illis in partibus contra Elipandum decreverint. Idem est in causa de

cultu

cultu Imaginum ex eodem Concilio Francofurtensi. Nam etsi Hadrianus Papa hanc controversiam detulerit expendendam in Concilio Episcoporum Galliarum, & Germaniarum; habito tamen Concilio, Carolus & suam, & Episcoporum sententiam, actaque Concilij, retulit ad Pontificem ut supremum judicem controversiarum: ut constet ex literis Caroli M. ad Hadrianum Papam, & Hadriani ad Carolum, de libris qui falsò Carolini inscribuntur. Quâ super re Sirmondus ad acta Concilij Francofurtensis, & in Nicæna Synodo II. sub finem, Tom. 18. Concil. General. Paris. ad act. 4. Hinc Synodus Francofurtensis Can. 1. profitetur, se Apostolicâ auctoritate, & jussione Caroli congregatam; & Patres Concilij illius, cum in fine libri sententiam protulissent, addiderunt: *Reservato per omnia juris privilegio summi Pontificis, Domini ac Patris nostri Adriani primæ Sedis beatissimi Papæ.* Sanè Carolus in eadem Synodo, petijt à Patribus sibi Hildebaldum Colonensem Archiepiscopum adjungi, ut hujus consilio & auctoritate negotia Ecclesiastica, tanquam per legatum Apostolicum sibi à latere præsentem, tractaret; quemadmodum Angilramum Metensem Archiepiscopum, obtinuerat à sede Apostolicâ. Quod sanè opus non fuisset, si potestatem, & jurisdictionem supra Papam & Episcopos, sibi unquam arrogasset Carolus.

II. In controversiis arduis rebus, semper Carolus M. consuluit Pontificem; uti de Episcopis & Sacerdotibus, an ad castra sint mittendi? tandem à populo sollicitatus respondit: *Ego Carolus Gratia Dei Rex, regniq; Francorum rector, & devotus sanctæ Ecclesiæ defensor atq; adiutor, in omnibus Apostolica sedis hortatu, & maxime Episcoporum & reliquorum Sacerdotum consultu, servis Dei prohibeo, ne castra sequantur.* Tom. 20. Concil. General. In Capitulis Ecclesiasticis c. 3. Hunc in modum de Chorepiscopis, de purgatione Sacerdotum, de criminosis presbyteris, Capit. lib. 5. c. 33. *Tandem consultu, inquit, Domini & Patris nostri Leonis Apostolici, caterorumq; Romanæ Ecclesiæ Episcoporum, & Sacerdotum decernimus.* Hæc Hadrianus ipse Pontifex de Carolo M. in epist. ad Hispaniarum Episcopos, palàm ita scribit: *Carolus M. & venerabilis Princeps, Rex Francorum, & Longobardorum, B. Petri amore feliciter obstrictus, non renuit illi honorem debitum exhibere, & sedis ejus Præsulem dignum duxit, sacris syllabis consulendum, regiam videlicet, & Canonicam*

placuit ei consuetudinem renovare. Multa hujus rei sunt exempla. Facitisne id vos Lutherani, qui Carolum vobis vendicatis?

III. Constat ex appellationibus ad sedem Romanam: Ex quo capite etiam Bellarminus lib. 2. de Pontif. c. 21. Pontificis supremam auctoritatem multis clarè asserit; quam & Carolus M. hisce confirmat, Capitularium lib. 6. c. 287. *Prudenter justissimeq; decreto Concilij Niceni, atque Africani, decernimus, quaecunq; negotia, in suis locis, ubi orta sunt, finienda. Quod si ibi finiri non possint, aut si majores causa in medio fuerint devolute; ad sedem Apostolicam, ut sancta Synodus statuit, & beata consuetudo exigit, post judicium Episcopale, referantur.* Idem de majoribus causis ad Pontificem scribendis decernitur Lib. 7. Capitularium, cap. 187. Lib. 6. Capitul. c. 299. Rursum lib. 7. cap. 235. *Placuit ut si Episcopus accusatus appellaverit ad Romanum Pontificem, id statuendum quod ipse censuerit.* Lib. 7. Capitularium, cap. 313. *Judicatus Episcopus ad Apostolicam sedem, si voluerit, appellet: idque ex Sardiceni Concilio præscribit idem c. 349.* Lib. 7. Capitularium cap. 241. *Si adversus Metropolitanum quis habeat querelam, petat Præmæm diæcesis, ut apud ipsum judicetur, aut apud sedem Apostolicam.* Prætermitto hinc innumera alia, ne tædio sint Lectori. Quorum nunc illæ appellationes, provocationesque à Carolo probatæ, ad Archiepiscopos, Primates, & Apostolicam sedem, si Carolus supremam habuit jurisdictionem supra Episcopos & Pontificem? passusne Carolus hæc fuisset suæ potestati subtrahi, si hæc sibi, ut fingitis, asserta habuisset? Scio equidem, omne Lutheri odium, non aliunde in Pontificem, quàm quòd ad eum provocatio, & ab eo Lutheri condemnatio facta sit; inde hæreditarium vobis insidet odium illud.

IV. Carolus manifestè Archiepiscopis & Episcopis suam spirituale jurisdictionem asserit, quam sibi non competere agnovit: *Metropolitanis suis, Episcopi Suffraganei, secundum Canones subjecli sint.* Capitulare Caroli anno Regni xi. *Dignum est, ut Metropolitanus qui est pallio sublimatus, honoretur, & ceteros admoneat.* Capitularium lib. 6. cap. 79. *ad Metropolitanum Suffraganei Episcopi respiciant, & nihil novi audeant facere, in suis Parochiis, sine conscientia, & Concilio Metropolitanis; nec Metropolitanis sine eorum Concilio.* Synod. Aquisg. c. 8.

Monet Imperator Episcopos: *ut suâ Pontificali auctoritate Sacerdotes*

notes sibi subiectos constringant. Capitularium lib. 2. c. 5. Omnes Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi, sub Episcoporum potestate mancant. Capitularium lib. 5. c. 39. Unusquisque Episcopus habeat sue parochie potestatem, & regat juxta reverentiam singulis competentem. Capitularium lib. 7. c. 36. Clerici & populi, si Episcopis suis obedire noluerint, excommunicentur. Capitularium lib. 6. c. 78. Rursum: Clerici à suis Episcopis judicentur, non à secularibus. Can. 28. Synod. Aquisgr. I. Volumus & precipimus, ut omnes suis Sacerdotibus, tam majoris Ordinis, quam & inferioris, à minimo usque ad maximum, ut summo Deo, cujus vice in Ecclesia legatione fungatur, obediētes existant. In select. Caroli M. cap. Can. 2. Et mox Can. 3. secundum Theodosij M. Imp. legem præscribit: Omnes causæ, quæ vel Prætorio jure, vel civili tractantur, Episcoporum sententijs terminatæ, perpetuo stabilitatis jure firmentur. Idem repetitur Capitularium lib. 6. c. 261. His addo Canonem sextum Concilij Francofurtensis, quo obedientia Presbyterorum, Monachorum, Cleri, & populi præscribitur erga Episcopos, & Metropolitanos; nec causæ ad palatium deferantur prius, quam ab his judicatæ sint: Et in ipso palatio non à laicis, sed Ecclesiastico Sacerdotum Concilio cognitæ, judicatæque sint. Uti hæc ex Hincmari epistolis constant, quas te legere velim, qui tam protervè scribis.

Sexcenta hujusmodi Caroli testimonia proferri possent, quibus jurisdictionem Pontificis & Episcoporum eorumque potestatem in judicandis causis Ecclesiasticis non modò profitetur, sed suis etiam legibus sancitam, inviolatamque esse voluit; perinde ut religiosissimi Imperatores Constantinus M. Theodosius, alijque fecerunt. Nunquam Carolus M. sibi hoc arrogavit, quod vos hæretici confingitis: vos primi estis, qui per Saxoniam, & Germaniam, Ecclesiam sacræ Potestatis & Jurisdictionis spoliatis, & ab Episcopis ad seculares Principes & Magistratus laicos transtulistis. Ad hoc enim vos Prædicantes nati estis, ut omnia turbetis in Ecclesia, & libera sit hæresis vestra, ab Episcoporum & Pontificis judicio. Non hæc Carolus M. tantus Monarcha, sibi in Ecclesia sumere ausus, quæ vos plebi & laicis defertis: adiutorem tantum ille se & defensorem Ecclesiæ ferebat. Id cognosces ex epistola Caroli ad Elipandum, & Hispaniæ Episcopos, cujus hæc inscriptio: *Carolus gratia Dei Rex Francorum & Longobardorum, filius & defensor sanctæ Dei Ecclesiæ.* Epistola ad Leonem Pontificem: *Nostrium est secundum auxilia*